

ISSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

7-8

2016

DURNA LƏLƏYİ

Tərcümə edib işləyəni
Rafiq Yusifoğlu

RƏSSAMLAR:

İlqar

Aytən

Afər

GÖYƏRÇİN

№ 7-8 (636-637)

Redaksiyanın ünvanı:

Bakı- AZ 1073,
Mətbuat prospekti,
529- cu məhəllə.
Telefon: 539 08 53

Çapa imzalanıb: 28.03.16
Sifariş : 863
Tiraj :1000
Kağız formatı:60\90\1\8
Çap vərəqi:2,5
Hesab-nəşr vərəqi:3,93

DURNA LƏLƏYİ

Dünya xalqlarının nağılları

Bakı - 2016

AĞILLI QIZ ÇARI NECƏ RAM ELƏDİ

(Çernaqor nağılı)

Qədim zamanlarda bir kasıb kişi yaşayırdı. Onun gözünün ağı-qarası bir qızı var idi. Qız çox ağıllı idi. Atasına da gözəl danışmağı öyrədirdi.

Bir gün kasıb kişi dilənərkən onun dediyi sözlər şahın xoşuna gəldi. Təccüblə soruşdu ki, bu cür gözəl danışmağı kimdən öyrənmişən?

-Qızımdan.

-Bəs qızına gözəl danışmağı öyrədən kimdir?

-Onu kasıblıq müdrikləşdirib.

Çar kişiye otuz yumurta verib dedi ki, apar bu yumurtaları qızına ver, de ki, onun kürt yatan toyuğun altına qoysun. Əgər bu yumurtalardan cücə çıxsın, onun müfəfətləndirəcəyəm, çıxmısa bəxtindən küssün.

Kasıb kişi ağlaya-ağlaya gəlib başına gələnləri qızına danışdı. Qız atasını sakitləşdirdi:

-Narahat olma, ata. Bir şey fikirləşirik.

Səhəri gün qız atasını öyrədirib əkinə göndərdi.

Ata çarın yaxından keçdiyini görüb qışqırdı:

-Ey öküzlər, hərəkətə gəlin, bəlkə sizin hesabınıza bişirilmiş toxumlar bitib zəmi ola!

Çar dayandı:

-Ey axmaq kişi, heç bişirilmiş toxum da bitərməyib?

-Çar sağ olun, bişirilmiş yumurtadan cücə çıxırsa, bişirilmiş toxum niyə cücərməsin ki?

Çar hər şeyi başa düşdü. Kişiye bir piyalə verib dedi ki, apar bunu ver qızına. De ki, onunla dənizin suyunu boşaltsın. Yoxsa sizin üçün pis olacaq.

Kişi fikirli-fikirli qızının yanına gəlib çarın sifarişini ona çatdırdı. Qız atasını çarın yanına göndərib tapşırırdı ki, hökmdara bu sözləri deyərsən:

-Əlahəzrət, qızım deyir ki, dənizlə birləşən okeanın, ona tökülən çayların qalağını çar birçə günlüye bağlasa, mən fincanla bu dənizin suyunu qurudaram.

Söz çarın çox xoşuna gəldi. Əmr elədi ki, qızı

onun hüzuruna gətirsinlər.

Qız gələndə çar ona belə bir sual verdi:

-Ən uzaqdan eşidilən səs nədir?

-Möhtrəm hökmdar, ən uzaqdan eşidilən ildırım, bir də yalanın səsidir.

Çar qızın ağıllı cavabından heyrətə gəldi və xahiş etdi ki, qız onun arvadı olsun.

Qız razılaşdı, ancaq dedi ki, bir şərtim var. Qoy çar öz əli ilə kağıza bu sözləri yazıb mənə versin: "Əgər arvadıma hirsələnib qovsam, onun evdəki ən qiymətli əşyanı aparmağa ixtiyarı var".

Çar razılaşdı. Onlar evləndilər. Ancaq bir gün çarın kəndli qızına acığı tutdu. Dedi ki, mən daha sənə istəmirəm. Çıx mənim evimdən get.

Qız razılaşdı. Ancaq xahiş elədi ki, onlar son dəfə birlikdə şərab içsinlər. Çarın başı qarışanda qız onun şərabına yuxu dərmanı atdı. Çar içən kimi yuxuya getdi. Qız ərinə bir arabanın içinə qoyub onu daş bir mağaraya apardı. Çar yuxudan ayılıanda özünü mağarada görüb qəzəblə soruşdu:

-Məni bura kim gətirib?

-Mən,- qız gülümsəyə - gülümsəyə cavab verdi.

-Sən nə üçün belə eləmişən? Axə sən daha mənim arvadım deyilsən!

Qız dedi:

-Söylədiklərin doğrudur, hökmdarım. Ancaq siz zəhmət çəkib öz əlinizlə yazılan bu kağıza baxın. Orada yazılıb ki, evdən gedəsi olsam, ən qiymətli olan bir şeyi aparmağa ixtiyarım var. Mən isə gördüm ki, o boyda sarayda sizdən qiymətli heç nə yoxdur. Elə buna görə də saraydan çıxanda özümle sizi gətirdim.

Arvadının sözləri çarı kövrəltdi. Onlar barışdılar və birlikdə saraya qayıtdılar.

 Rəssam
Aytən

KASIB VƏ VARLI

(Rus xalq nağılı)

Marko adlı varlı bir tacir var idi. Bir dəfə o gəzəndə qarşısına dilənçi çıxdı. Dilənçi ona əl uzadıb yalvardı. Marko isə əhəmiyyət vermədən keçib getdi.

Arxadan kasıb bir kəndli gəlirdi. O, cibindən qəpik çıxarıb dilənçinin ovcuna qoydu. Varlı bundan çox utandı. Kəndlini saxlayıb dedi:

-Qulaq as, həmyerli, dilənçiyə pul vermək istəyirəm, xırda pulum yoxdu. Mənə borc ver, sonra qaytararam.

Kəndli varlı kişiye pul verib soruşdu:

-Borcunu nə vaxt qaytaracaqsan?

-Sabah gəl, pulunu apar.

Səhəri gün kasıb borcunu almaq üçün varlının evinə getdi.

Marko dedi:

-Xırda pulum yoxdu, bir neçə gündən sonra gələrsən.

Bu hadisə bir neçə dəfə təkrar olundu. İki həftədən sonra varlı pəncərədən baxıb gördü ki, kasıb kəndli gəlir. Tez uzanıb üstünə ipək örtük çəkdi. Arvadına dedi ki, yanımda oturub ağla. Kəndli gələndə deyərsən ki, ərim ölüb.

Kasıb varlının evinə çatanda Markonun arvadı şivən qopardı. Pulunu almağa gələn kəndliyə dedi ki, bəs ərim ölüb.

Biçarə kəndli öləne rəhmət diləyib arvadına dedi ki, icazə ver meyiti yuyum.

O, arvadın razılığını gözləmədən çuqun qabı qaynar su ilə doldurub Markonun üs-

tünə tökdü. Varlı ağrıdan göynəsə də, zorla özünü saxladı.

Kəndli qaynar suyu tökə-tökə deyirdi ki, borcunu qaytar!

Kəndli "meyiti" necə lazımdırsa yudu, ge-yindirdi. Onu qutuya qoyub məbədə apardı. Bütün gecəni "ölü"nün yanında qalıb dua oxudu.

Gecə məbədə oğrular gəldilər. Kəndli qaçıb gizləndi. Oğrular çoxlu qiymətli əşya götürüb öz aralarında böldülər. Qızıldan düzəldilmiş qılınc üstündə isə mübahisə düşdü. O dedi mənim olsun, bu dedi mənim olsun. Birdən kəndli qışqırdı:

-Niye mübahisə edirsiniz? Kim həmin qılıcla ölünün başını kəsə biləcək qılınc onundur.

Bunu eşidən Marko tabutun içindən çıxdı. Vahiməyə düşən oğrular qarət etdikləri pullarını atıb qaçdılar. Varlı ilə kasıb həmin pulları qardaş malı kimi iki yerə böldülər.

Kəndli bundan sonra yenə öz borcunu istədi. Varlı yenə də etiraz elədi:

-Özün görürsən ki, mənim sənə verməyə xırda pulum yoxdur.

Belə deyirlər ki, varlı kişi hələ indiyədək kasıbın pulunu qaytarmayıb.

 Rəssam
Ayten

BALQABAQ

OĞLAN

(Vyetnam nağılı)

Bir qadının sifəti balqabağa oxşayan oğlu var idi. Onun qarını doyurmaq mümkün deyildi. Çarəsiz qadın yeni-yetmə övladını hökmdarın yanına apardı. Xahiş etdi ki, oğlunu işə götürsün, əvəzində bir qarın yeməkdən başqa heç nə istəmir.

Hökmdar əmr elədi ki, Ja adlı bu oğlan üçün bir böyük qazan aş bişirsinlər. Ja bir göz qırpımında bir qazan düyünü yedi. Hamı təəccübləndi.

Oğlanı düyüyə qarovul çəkməyə göndərdilər. Onun qorxusundan bir sərçə sərgidən bir düyü götürə bilmədi.

Səhəri gün Ja naxırı otarmağa apardı. Axşam örüşdən qayıdanda bütün mal-qaqanı sağ-salamat və tox görə hökmdar təəccübləndi. Ancaq həmin gün Janın yeməyini azaldılar. Ona cəmi-cümlətani birçə boşqab düyü verdilər. Ja səhərəcən acından yata bilmədi.

Onun yeməyini hər gün azaltdır, işini isə çoxaldırdılar.

Hökmdarın Tam adlı gözəl bir qızı var idi. Onu ərə vermək istəyirdi. Ancaq qız atasının dediyi heç bir cavanı bəyənirdi.

Hökmdar qızına acıqlanıb dedi:

-Bəlkə səni balqabaq ağılana verim?

Qız elə bil bu təklifi gözləyirmiş. Tez razılaşdı.

Hökmdar hirsələndi. Qızı da, balqabaq oğlanı da evdən qovdu. Aradan illər keçdi. Bir gün hökmdar gördü ki, sarayının yanından axan çayın suyu bulanıb. Qulluqçular xəbər verdilər ki, yuxarıda Ja meşəni qırıb əkin sahəsi yaratdığı üçün su belə bulanıq axır.

Hökmdarın anası öz qızı üçün darıxmışdı. O, çayyuxarı gedib gözəl bir kəndə rast gəldi. Soruşanda ona dedilər ki, bu kəndin sahibi Ja adlı bir cavandır.

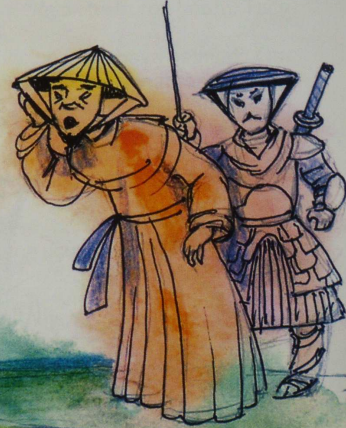
Ana soraqlaşa-soraqlaşa gedib Janın evini tapdı. Bu elə gözəl imarət idi ki, hökmdarın sarayı onun yanında daxmaya bənzəyirdi.

Qız qapını açanda anasını gördü. Onlar bir-birinin boynuna sarıldılar. Ana kürəkəni görüb təəccübləndi. O, qətiyyənlə balqabağa bənzəmədi, gözəl, yaraşlıq bir oğlana çevrilmişdi.

Sən demə, zəhmət və məhəbbət insanı gözəlləşdirirmiş.

Ana bir neçə il qızıgildə qaldı. Geriyə, evlərinə qayıdanda ərinə görmədi. Eşitdi ki, acıqlı, kinli hökmdar bir pələngə çevrilib meşəyə qaçıb.

 Rəssam
İlqar

DURNA LƏLƏYİ

(Yapon nağılı)

Qədim zamanlarda dağ kəndində bir qoca qarısı ilə birlikdə yaşayırdı. Onların uşaqları olmadığı üçün çox qəmgin idilər. Bir dəfə qoca meşəyə gedəndə qulağına səs gəldi. Yaxına gedib gördü ki, ayaqları ağacın budağına ilişən durna nə qədər çalışırsa canını qurtara bilmir.

Qoca yaxına gedib durnanın ayaqlarını ağacın arasından çıxırdı. Quş qanadlanıb uçdu. Göyde dövrə vurub sevinclə nəğmə oxumağa başladı.

Axşam şam yeməyi zamanı qapı döyüldü. Qoca dedi:

-Gecənin bu vaxtı görəsən kimdi gələn?

O, qapını açanda gözəl bir qız gördü. Qız dedi:

-Mən azmışam, getməyə bir yerim yoxdu.

Qoca ilə qarı onu sevinə-sevinə evə dəvət etdilər. Birlikdə şam yeməyi yedilər. Ordan-burdan söhbətləşdilər. Ev sahibləri qıza dedilər ki, bizim övladımız yoxdur. Sən bizim yanımızda qalsan, çox şad olardıq.

Qız bu təklifi sevinclə qəbul elədi. Onlar birlikdə yaşamağa başladılar. Qız dedi ki, sizin qonaqpərvərliyinizin əvəzini ödəmək üçün o biri otaqda parça toxuyacam. Ancaq çox xahiş edirəm ki, qapını açib mənə baxmayasınız.

Qız yan otağa keçib işə başladı. Səhəri gün toxuduğu parçanı göstərdi. Qoca ilə qarı heyretə gəldilər. Parça o qədər gözəl idi ki, adam ondan göz çəkə bilmirdi. Parça nə parça, tükəndən yumşaq, lələkdən yüngül.

Elə bu zaman qapı döyüldü. Bu, kəndi qapı-qapı gəzib parça yığan bir tacir idi. Qızın toxuduğu parçanı görəndə onun da ağılı başından çıxdı. Tez bir qızıl pul çıxarıb qocaya uzatdı. Ömründə qızıl pul görməyən ev sahibləri çox sevindilər. Tacirin də sevincinin həddi-hüdudu yox idi. Çünki o bilirdi ki, bu parçanı yüz qat artıq qiymətə satacaq.

Bir neçə gündən sonra tacir yenə gəldi. Xahiş etdi ki, qocanın qızı yenə parça toxusun. Qızına əziyyət vermək istəməyən kişi ona etiraz edəndə tacir dedi:

-Mən çoxlu pul verəcəm. Əgər razılaşmasan özündən küs. Əgər parça vaxtında hazır olmasa, sən buna başınla cavab verəcəksən.

Bu sözləri eşidən qoca çox qorxdu və narahat oldu. Məsələnin nə yerdə olduğunu bilən qız onu sakitləşdirdi:

-Narahat olma, atacan. İndi əvvəlkindən də gözəl parça toxuyacağam. Qız işə başladı. Elə bu zaman tacir yenidən qayıdıb gəldi. Biləndə ki, qocanın qızı parça toxumaqla məşğuldur, maraqla ona güc gəldi. Qocanın etirazına baxmayaraq qapını açıb içəri girəndə gözəl qızı yox, böyük bir durna gördü. Tacir qorxudan qaçıb getdi.

Səhəri gün qız vaxtında yeməyə gəlmədi. Qoca ilə qarı qapını açanda gözlərinə inanmadılar. Qız yoxa çıxmışdı. Ancaq otaqda əvvəlkindən də qat-qat gözəl parça var idi. Dörd tərəfə durna lələyi səpələnmişdi. Qız işə yoxa çıxmışdı.

Axşamərəfi kəndin uşaqları qoca ilə qarını səsledilər:

-Ay baba, ay nənə, bura gəlin. Sizin evinizin üstündə gözəl bir durna uçuur.

Qocalar durnaya baxa-baxa göz yaşları tökdülər, onu yanlarına çağırdılar. Ancaq bütün bunlar əbəs idi. Onlar nə qədər gözlədilərse, durna bir daha qayıtmadı.

Ancaq görənlər belə deyirlər ki, gözəl bir gölün içindəki adada bir tənha durna yaşayır və o tənha durna sahilə gezişə-gezişə həmişə qoca ilə qarının yaşadığı evə baxır.

 Rəssam
İlqar

ALİM OĞLU

(Hind nağılı)

Tanınmış bir hökmdarın sarayında şairlər və alimlər çox böyük hörmət sahibi idilər. Bunların arasında müdrik bir insan var idi. Elə buna görə də hamı ona elm xəzinəsi deyirdi.

Bir gün həmin insan dünyasını dəyişdi. Hökmdar atanın yerinə oğlunu təyin elədi. Ancaq bilikli adamın oğlu olmaq hələ bilikli adam olmaq demək deyil.

Atasının yerinə təyin edilmiş oğlanın sirri tezliklə açıldı. Saraydakı digər panditlər (alimlər) anladılar ki, yeni başçı savadsızın biridir.

Bir dəfə həmin adamlar hökmdarın yanına gedib dedilər:

- Maxarac (ey qüdrətli hökmdar), Sizin başçı təyin elədiyiniz oğlan əslində savadsızın və axmağın biridir. Onun alimliyini bir qəpiyə dəyməz. Belə adamın bizə başçılıq etməsi təhqiramizdir. İnanmırsınızsa, onu özünüz sınayın.

Çar təəccübləndi. Çünki bu oğlanın atası çox bilikli bir adam idi. Oğlu da zahirən atasına çox bənzəyirdi.

Çar Pradib sarayda tez-tez təşkil edilən yığıncaqların birində oğlanı yanına çağırıb soruşdu:

-Ey müdrik insan – Pandit! Mən görəəm ki, bəzi adamlar çaydan tısbağa tuturlar. Başa düşə bilmirəm ki, onlar

bunu nə üçün eləyirlər. Bəlkə bunun səbəbini sən bilirsən?

Gənc oğlan bir qədər düşüncə dedi:
-Maxarac! Məsələ burasındadır ki, tısbağanın çox dadlı südü olur. Onun yunundan isə Kaşmir şalı toxuyurlar.

Bu sözləri eşidən hökmdar qəhqəhə çəkib güldü. Bütün saray əhli də ona qoşuldu. Şah başa düşdü ki, alimləre başçı təyin elədiyi insan lap axmağın yekəsidir. Ancaq zarafat xətrinə ondan soruşdu:

-Alim oğlu, əgər körfəzin suyu od tutub yansa, balıqlar nə edirlər?

-Maxarac, hamısı qaçıb ağaca çıxar. Hökmdar özünü gülməkdən zorla saxlayıb soruşdu:

-Bəs balıqlar ağaca necə çıxıb bələcəklər?

-Necə çıxacaqlar? – Oğlan təəccübləndi. Bir az fikirləşəndən sonra əminliklə dedi:

-İneklər necə çıxırsa, onlar da eləcə...

Çar qəşş eləyəne qədər güldü. Sonra dedi ki, qoy bu oğlan bizim sarayda qalsın. Ancaq onu bu gündən sarayın baş təlxeyi təyin edirəm. Adı isə əvvəlki kimi Pandit oğlu (alim oğlu) qalacaq...

İT VƏ PİŞİK

(Afrika nağılı)

Bir zamanlar ovunu qoxu ilə tapmağı yalnız pişik bacarırdı. İt düşündü: "Pişiyin bəxti getirib. Öz ovunun yerini qoxu ilə müəyyən edə bilir. O biri heyvanlar isə öz ovlarını gözləri ilə görməsələr onları tuta bilmirlər".

İt belə qərara gəldi ki, pişiyin yanına gedib müxtəlif əşyaları qoxusu ilə tapmağın yollarını öyrənsin.

Pişik razılaşdı. İti yavaş-yavaş öyrətməyə başladı. Bir az vaxt keçəndən sonra İt düşündü ki, daha hər şeyi bilir. Ona görə Pişiyə dedi ki, daha öz evinə qayıtmağın vaxtı çatıb. Daha mən iyibilmə qabiliyyətimlə özümə kifayət qədər qida tapa bilərəm! Pişik dedi:

-Tələsmə, sən hələ çox şeyi öyrənməmişən. İt isə onunla razılaşmadı. Pişik istər-istəməz İtlə razılaşdı. Ancaq dedi ki, bu gecə qal, sabah çıxıb gedərsən.

Gecə İt yatanda Pişik çıxıb getdi. Bilmək istədi ki, İt qoxusu ilə onu tapa biləcəkmi?

İt yuxudan oyanıb Pişiyi yanında görmədi. Ancaq qetiyyə narahat olmadı. Pişiyin iyi ilə onun dalınca düşdü. Az getdi, üz getdi, dərə-təpə düz getdi,

gəlib bir meşəyə çıxdı. İt qoxu ilə düz Pişiyin yanına gəlib çıxsa da, onu tapa bilmədi. Özünü o koldan-bu kola vurdu, başını o yandan-bu yana soxdu, o daşın üstündən-bu daşın üstünə tullandı, ancaq pişiyi tapa bilmədi ki, bilmədi...

Pişik isə bir ağacın başına çıxıb səssizcə itin hərəkətlərinə baxıb gülür, ləzzət alırdı. Nəhayət, o qışqırdı:

-Hə, de görüm, mən hardayam? Sən mənə bilirsən nəyə görə tapa bilmirsən? Ona görə ki, səbrin çatmadı, hər şeyi axıra kimi öyrənmədin. Sən qoxu ilə ovu tapmağı yerdə bacarırsan. Ağacın başına dırmaşıb ovu tutmaq isə sənlik deyil. Ona görə ki, sən tələsdin. Mən sənə hər şeyi öyrədə bilmədim.

Bax elə o vaxtdan İt ağaca çıxmağı bacarmır.

 Rəssam
Aytən

LEYLƏK VƏ QARĞA

(Avstraliya nağılı)

Leylək və qarğanın adam kimi yaşadıkları vaxt Leylək Qarğanı evinə qonaq çağırdı, dedi ki, çoxlu balıq tutmuşam, axşam bizə gələrsən, birlikdə şam edərik.

Qarğa razılaşdı. Ürəyində fikirləşdi ki, Leylək kimi dostu olmaq xoşbəxtlikdi. Axşamtərəfi o, çantasını və daşdan düzəltdiyi baltasını götürüb Leyləyə qonaq gedəndə gördü ki, bir ağacın gövdəsində arı yuvası var. Öz-özünə düşündü ki, əvvəlcə bal yeyim, sonra balıq yeyərik.

O, balta ilə koğuşu bir az da vurub genəltdi və əlini uzadıb balın şanını çıxardı. Acgözlüklə hamısını yedi. Leylək üçün bircə damcı da saxlamaq fikrinə düşmədi.

Leylək qızartdığı balıqları süfrəyə qoydu. Qarğa acgözlüklə yeməyə başladı. Birdən Leylək onun üstünə bulaşmış balı və ona yapışmış arı gördü. O saat başa düşdü ki, dostu ondan xəbərsiz bal yeyib. Leylək dostunu yüngülcə məzəmmət eləyəndə Qarğa ona dedi:

-Əlvida, Leylək. Mən uçub öz yuvama qayıdım.

Qarğa bu sözləri deyib arxasına da baxmadan uçub getdi. O, dağların sıldırım yamacındakı bir mağarada yuva qurmuşdu. Aşağıda isə çoxlu qu quşlarının üzdüyü gözəl bir göl görünürdü. Qu quşları gölün ətrafında yuva qurmuşdular. Qarğa çoxlu qu yumurtası daşıyıb öz yaşadığı mağaraya gətirdi. Sonra qərara gəldi ki, Leyləyi qonaq çağırınsın. O, Leyləyə belə bir dəvətnamə yazıb göndərdi: "Mənim yuvamda çoxlu qu quşu yumurtası var. Gəl, səni dadlı yumurtaya qonaq eləyim".

Dəvətnaməni alan Leylək fikirləşdi, fikirləşdi və qərara gəl-

di ki, qonaqlığa getsin.

Leylək uçub Qarğanın yaşadığı yere getdi. Qarğa onu gören kimi sevinclə dilləndi:

-Xoş gəlmisən, əziz dost, gör sənin üçün nə qədər yumurta toplamışam?

Qarğa ocaq qalayıb yumurtaları bişirməyə başladı.

-Gəl yanımda əyləş, bura çox rahatdır.

Leylək Qarğanın yanında əyləşib, iştahla yumurta yeməyə başladı. Qarğa birdən Leyləyin tüklərinə yapışmış bir neçə yaşıl qarışqa gördü:

-Aha, deməli, sən yaşıl qarışqaları dənləyirsən. İndi mənim yumurtalarımı xarab eləyəcəksən. Axı sən yaşıl qarışqa yemisən. Kim yaşıl qarışqa yeyibse ona yumurta yemək olmaz.

Bu sözləri eşidən Leylək incidi:
-Hə, deməli belə! Onda salamat qal!
-Yaxşı yol!
Bax, elə həmin vaxtdan Qarğa ilə Leyləyi bir yerdə görə bilməzsən.

Rəssam
İlqar

ƏN GÜCLÜ HEYVAN

(Macar nağılı)

Bir dəfə yaşadıkları meşədə ayı ilə canavar üz-üzə gəldilər. Ayı canavara diqqətlə baxıb dedi:

-Sənin dərin deşilib, de görüm hansı heyvanla dalaşmısın?

Canavar zanyaya-zanyaya dedi:

-Eh, heyvan olsaydı nə dərdim var idi ki? Məni bu hala salan insandır.

Ayı qəhqəhə çəkib güldü:

-Necə, necə, insan? O, yəni bu qədər güclüdür?

Canavar yanıqlı-yanıqlı uladı:

-Hə, hə, yer üzündə ondan güclü heyvan yoxdur.

Ayı təəccübləndi:

-Ola bilməz, axı insan çox zəifdir.

-Yox, yox. Gecə acından öldürdüm. Ehtiyatla kəndə getdim ki, yağlı bir qoyun tapıb yeyim. İtlər mənim hənirimi duyub hürdülər. İnsan evdən çıxıb mənim üstümə cumdu. Quyruğu ilə (onlar buna balta deyirlər) məni elə vurdu ki, ağrıdan az qala ölmüşdüm. Bir zülümle qaçıb canımı qurtardım.

Canavarın bu sözlərini dinləyən ayı dedi:

-Doğrudur, mən indiyəcən insanla üz-üzə gəlməmişəm. Ancaq sənə söz verirəm ki, onunla rastlaşanda parça-parça edəcəm.

Onlar mərc gəldilər. Ayı dedi ki, insanın canını ala bilsən, sənə kök bir dovşan ovlayıb verəcəm.

Onlar birlikdə gizləniib insanın yolunu gözlədilər. Elə bu vaxt cığırda bir uşaq görüldü. Ayı soruşdu:

-İnsan dediyin budur?

Canavar dedi:

-Yox, bu, hələ uşaqdı, böyüyəndə insan olacaq.

Onlar bir az da gözlədilər. Birdən gözlərinə bir qoca kişi sataşdı. Ayı onun üstünə cummaq istəyəndə canavar dedi ki, tələsmə, bu, vaxtilə insan olub, indi isə qocalıb əldən düşüb.

Elə bu vaxt cavan bir oğlan fit çala-çala meşəyə sən gəlməyə başladı. Canavar həyəcanla, - Bax, insan budur, - deyib qaçdı.

Ayı yola çıxıb insanın üstünə cumdu. Cavan oğlan tapançasını çıxarıb ayıya bir neçə güllə atdı. Sonra qılıncını çıxarıb onun üstünə cumdu. Zərbələrə tab gətirməyən ayı qaçıb canını qurtardı. Meşənin dərinliyində canavarı görüb dedi:

-Mən sənə kök bir dovşan borcluyam. İnsanın üstünə cummaq istəyəndə uzaqdan mənə tüpürməyə başladı. Onun tüpürçəyi köz kimi dərimi yandırdı. Ancaq bu, hələ harasıdır? Qaçıb canımı güclə qurtardım. Mən xəcalətdən ölürem. Doğrudan da, insan canlıların ən güclüsü imiş.

Rəssam
İlqar

Kitabın içindəkilər

AĞILLI QIZ ÇARI NECƏ RAM ELƏDİ4-5

KASIB VƏ VARLI6-7

BALQABAQ OĞLAN8-9

DURNA LƏLƏYİ10-11

ALİM OĞLU12-13

İT VƏ PİŞİK14-15

LEYLƏK VƏ QARĞA16-17

ƏN GÜCLÜ HEYVAN18-19

